

Dovednosti předškoláka

VŠEOBECNÉ ZNALOSTI

1. Zná celé své jméno, jména sourozenců, jména rodičů, povolání rodičů, svoji adresu
2. Pojmenuje a rozliší zvířata domácí, divoká, ze ZOO, vodní
3. Pojmenuje a rozliší ovoce a zeleninu
4. Pojmenuje části těla, prsty na ruce i noze

DOVEDNOSTI

5. Správně drží tužku (špetka)
6. Vybarvuje bez přetahování
7. Nakreslí postavu se všemi základními detaily – hlava (vlasy, oči, nos, pusa), krk, tělo, ruce, prsty, nohy
8. Stříhá po čáře, trhá papír na malé kousky, umí zacházet s lepidlem, skládá papír dle pokynů
9. Hází horním obloukem, chytá do koše z rukou
10. Stolování (umí nachystat talíře, příbory, pít)
11. Umí jíst příborem a správně ho držet
12. Ovládá osobní hygienu (smrká do kapesníku, při použití toalety se sám utře, umí si umýt a utřít ruce)
13. Samostatně se obléká. Umí zapnout zip, cvoček ...

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ A PAMĚŤ

14. Má sluchovou paměť (dokáže zopakovat 3, 4, 5 slov, dokáže opakovat věty o 3, 4, 5+ slovech)
15. Rozkládá slova i slovní spojení na slabiky, rytmitizuje.
16. Určí zda se 2 slova rýmují, z trojice slov najde rýmující se dvojici.
17. Určí první hlásku ve slově. Najde slova začínající na danou hlásku.

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ A PAMĚŤ

18. Zná základní i doplňkové barvy a jejich odstíny.
19. Poskládá obrázek z několika částí. Doplní chybějící části obrázku.
20. Rozezná shodné / neshodné dvojice obrázků.
21. Rozezná odlišný obrázek v řadě (lišící se velikostí, horizontální polohou, vertikální polohou, detailem).
22. Vyhledá známý objekt na pozadí, odliší / vyhledá překrývající obrázky.
23. Z 6 obrázků si pamatuje alespoň 3, pozná, co chybí, umístí obrázky na původní místo.
24. Dokreslí druhou polovinu obrázku. Překreslí tečky, čárky nebo geometrické tvary, které jsou v určitém seskupení. Dle předlohy překreslí jednoduchý obrázek.

ŘEČ

25. Určí nadřazená a podřazené pojmy (např. hruška, švestka – ovoce, chleba, rohlík – pečivo).
26. Určí protiklad (krátký – dlouhý, tmavý – světlý, ...)
27. Vypráví samostatně příběh, pohádku. Popíše, co je na obrázku.
28. Umí kratší text zpaměti (básničky, písničky, text).
29. Rozlišuje mezi jednotlivým a množným číslem, pozná nesprávně vytvořenou větu, mluví se správným časováním i skloňováním, umí vkládat ve správném tvaru slovo do věty (malované čtení).

VNÍMÁNÍ PROSTORU A ČASU

30. Určuje pravou a levou stranu
31. Orientuje se v ročním období (určí typické znaky jednotlivých ročních období), vyjmenuje roční období.
32. Vyjmenuje dny v týdnu
33. Umí nazvat části dne a orientovat se v čase (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, navečer, večer, včera, dnes, zítra, ...)
34. Umí určit polohu pomocí předložek (před, za, nad, vedle, na, v, nahoře, dole, mezi, daleko, blízko, výše, níže, hned před, hned za, vpředu, vzadu, ...)
35. Seřadí obrázky dle dějové posloupnosti

ZÁKLADNÍ MATEMATICKÉ PŘEDSTAVY

36. Počítá do 10 i více
37. Poznává čísla a dokáže čísla přiřadit ke skupině s daným počtem prvků
38. Zná a pojmenuje základní geometrické tvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh)
39. Má základní matematické představy (první, poslední, prostřední, o 1 více, o 1 méně, stejně, vysoký a nízký, vyšší a nižší, krátký a dlouhý, kratší a delší, velký a malý, větší a menší, největší, nejmenší, nejvyšší, nejvyšší, málo a moc, méně a více ...)
40. Určí co do skupiny nepatří, logické řady

3-4 roky

Hrubá motorika

Skáče snožmo, přeskočí přes čáru i přes nízkou překážku.

Chodí po schodech nahoru a dolů (střídá nohy).

Jemná motorika

Manipulace s drobnými předměty (zasouvá kolíčky do desky, navléká korálky), zpracuje plastelínu, trhá papír.

Otevírá dlaně postupně po jednom prstu.

Grafomotorika a kresba

Grafomotorika – čára svislá, čára vodorovná, kruh

Kresba postavy – hlavonožec

Zrakové vnímání a paměť

Přiřadí (ukáže) a pojmenuje základní barvy

Poskládá obrázek z několika částí (puzzle)

Zrakem si zapamatuje 3 předměty a pozná, který chybí

Sluchové vnímání a paměť

Lokalizuje zvuk, pozná předměty podle zvuku, naslouchá krátkému příběhu či pohádce

Roztleská slovo na slabiky, zvládá rozpočítadla

Vnímání prostoru a času

Dokáže určit nahoře, dole, níže, výše, vpředu, vzadu

Správně užívá předložky na, do, v

Řeč a komunikace

Mluví ve větách

Řekne, co je na obrázku, ukáže na obrázku činnosti a věci podle použití (Čím?)

Řekne jednoduchou říkanku

Zařazuje obrázky pod nadřazené pojmy (ovoce – jablko, banán, borůvky)

Vysvětlí, na co máme oči, auta, knihy,

- **Mluví ve větách** → Dokáže vyjádřit své myšlenky celou větou.

- **Řekne, co je na obrázku, ukáže na obrázku činnosti a věci podle použití (Čím?)** → Umí pojmenovat, co vidí na obrázku, a vyhledá na něm činnost nebo předmět podle toho, k čemu slouží.

- **Řekne jednoduchou říkanku** → Umí zopakovat krátkou říkanku z paměti.
- **Zařazuje obrázky pod nadřazené pojmy (ovoce – jablko, banán, borůvky)** → Třídí obrázky podle obecných kategorií (např. ovoce, zelenina, zvířata).
- **Vysvětlí, na co máme oči, auta, knihy, ...** → Umí popsat, k čemu slouží určité věci nebo části těla.

Základní matematické představy

Porovnává – malý x velký, málo x hodně, krátký x dlouhý, úzký x široký, nízký x vysoký, prázdný x plný, menší x větší, kratší x delší, nižší x vyšší, méně x více, (výrazný rozdíl)

Určí stejný počet – tvoří dvojice

Třídí podle druhu, barvy a velikosti

Určí množství do 3

Pozná a pojmenuje tvary – kruh, čtverec

Samostatnost a sebeobsluha

Jde samo na WC (stáhne, natáhne si kalhotky/trenýrky, kalhoty), umyje si ruce

Samostatně se obleče a svleče, správně obuje a vyzuje boty

Jí samostatně a čistě lžičkou i vidličkou

Pije z hrnečku, skleničky

Během celého jídla sedí u stolu

Sociální dovednosti

Dokáže se odloučit od rodičů

Projevuje zájem o ostatní děti, začíná kooperovat s dětmi a respektovat je

Poprosí o pomoc, když má problém

Hra

Staví z kostek (komín, most, vláček) a jednoduchých stavebnic

Navléká větší dřevěné korálky

Zastrká kolíky a jednoduché tvary do otvorů

Napodobuje (krmí panenku, nakládá auro...), hraje si na vaření, na opraváře,...

Sleduje hru ostatních a pomalu se účastní hry s ostatními dětmi

Vědomosti

Zná celé své jméno a příjmení

Pojmenuje domácí zvířata, a ví, jak dělají

Vyjmenuje činnosti, které dělá ráno a večer

Rozliší listnatý a jehličnatý strom

4-5 roků

Hrubá motorika

Přejde po čáře, po zvýšené ploše i přes kladinu

Skáče po jedné noze

Jemná motorika

Dotkne se bříškem každého prstu na ruce bříška palce

Stříhá po čáře

Modeluje z plastelíny – koule, válec, ...

Vytrhává tvary z papíru, lepí

Grafomotorika a kresba

Grafomotorika – spirála, vlnovka, šikmá čára

Kresba postavy – postava s hlavou, trupem a končetinami

Špetkový úchop tužku bez tlaku na podložku

Dokáže nakreslit dějovou situaci

Zrakové vnímání a paměť

Přiřadí odstíny barev

Ze šesti obrázků si tři zapamatuje

Sluchové vnímání a paměť

Z trojice slov najde rýmující se dvojici, určí, zda se dvě slova rýmují

Určí počet slabik

Vnímání prostoru a času

Správně užívá předložky, před, za, nad, pod, vedle, mezi

Správně určí – daleko, blízko, první, poslední, uprostřed, prostřední, předposlední, hned za, hned před

Rozlišuje vpravo a vlevo na vlastním těle

Orientace v okolí – ví, jak se jde do obchodu, do školky,...

Přiřadí činnosti obvyklé pro ráno, poledne, večer, dopoledne, odpoledne

Řeč a komunikace

Chápe jednoduché vtipy a hádanky

Sestaví dějovou posloupnost a popíše ji

Definuje význam pojmu, pojmenuje, co dělá určí profese

Mluví gramaticky správně

Užívá čas minulý, přítomný a budoucí

Základní matematické představy

Třídí podle tvaru

Pojmenuje – nejmenší, největší, malý, střední, velký, vysoký, vyšší, nejvyšší, málo, méně, nejméně

Určí množství do 6

Pozná a pojmenuje tvary – kruh, čtverec, trojúhelník

Samostatnost a sebeobsluha

Hygienu udržuje samostatně, správně používá toaletní papír

Samostatně používá kapesník

Umí udržet lžici a příbor

Zvládá rozepínání a zapínání knoflíků, zapíná zip

Složí a uloží věci na příslušné místo

Rozlišuje mezi přední a zadní část oděvu
Poznává své oblečení

Sociální dovednosti

Dodržuje základní pravidla slušného chování a zdvořilostní pravidla, na veřejnosti se chová přiměřeně

Spolupracuje, zapojuje se do činností ve skupině a vzájemně pomáhá, domluví se s ostatními (vyjádří své nápady, potřeby, požádá o něco, hájí svůj názor ...)

Umí pomoci mladším dětem

Umí se vcítit do druhého, myslet na něj, podělit se, půjčit, dávat dárky ...

Hra

Zvládá hrát společenskou hru dle pravidel a až do konce, umí počkat až na něj přijde řada

Vědomosti

Rozliší divoká (lesní), domácí a exotická (ze ZOO) zvířata

Zná celé jméno, jména rodičů a sourozenců, ví, co je rodina a kdo do ní patří

5-6 roků

Hrubá motorika

Přeskočí nízkou překážku

Udělá kotoul vpřed

Hodí míč horním obloukem, chytí míč

Sjede a přejde po šikmé ploše

Jemná motorika

Samostatně stříhá složitější tvary a lepí

Staví složitější stavby dle předlohy

Grafomotorika a kresba

Grafomotorika – zuby, horní a dolní smyčka, horní a spodní oblouk s vratným tahem

Kresba postavy – postava s detaily (prsty, vlasy, krk, ...)

Nakreslí dějový obrázek přes celou plochu papíru

Vizuomotorika – překreslí obrázek podle předlohy, dokreslí druhou polovinu obrázku

Zrakové vnímání a paměť

Pojmenuje odstíny barev (rozliší světlá a tmavá)

Vyhledá dva shodné obrázky v řadě

Doplňuje chybějící části obrázku

Odlišuje obrázek lišící se velikostí, detailem, horizontální polohou, vertikální polohou

Sluchové vnímání a paměť

Určí počáteční hlásku slova

Určí slova začínající na danou hlásku

Určí poslední souhlásku ve slově

Vnímání prostoru a času

Rozlišuje vpravo a vlevo při umístění předmětu nebo na druhé osobě

Určí vpravo nahoře/vlevo dole/... dvě kritéria

Vyjmenuje dny v týdnu

Vyjmenuje roční období, přiřadí činnosti obvykle pro roční období

Správně používá pojmy včera, dnes, zítra

Řeč a komunikace

Umí z paměti kratší text a zpívá písničky

Tvoří nadřazené pojmy

Doplňuje protiklady

Chápe a ve správném pořadí realizuje i dlouhé a komplikované pokyny

Dokáže zformulovat otázku, adekvátně odpovědět na otázku, vyřídí vzkaz

Řekne svoji adresu

Smysluplně vyjádří myšlenku, nápad, mínění, událost, popíše situaci, vyjádří svoje pocity, prožitky ...

Základní, matematické představy

Rozlišuje méně, více, stejně – při odlišné velikosti a uspořádání prvků

Dokáže určit o jeden více/ o jeden méně

Určí množství do 10

Pozná a pojmenuje tvary – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník

Samostatnost a sebeobsluha

Obrací oděv, který je naruby

Dokáže pojmenovat jednotlivé druhy a části oblečení a zvolit vhodné oblečení a obuv podle počasí a podle příležitosti

Zaváže tkaničky

Nalije si nápoj ze džbánu

Krájí jídlo nožem, běžně používá příbor

Umí prostírat

Sociální dovednosti

Zná základní pravidla chování na ulici

Pomáhá mladším dětem

Trpělivě překonává překážky

Zapojuje se mezi ostatní děti do her, při nichž je třeba rozhodovat, rozdělit role, dodržovat určitá pravidla

Umí vyřešit konflikt neagresivním způsobem, odmítá negativní jednání

Hra

Akceptuje pravidla soutěživých her

Daří se mu/jí vyrovnat s prohrou

Vědomosti

Zná alespoň 3 jehličnaté a 3 listnaté stromy, rozliší sad a les

Pozná zvířata, čím se živí a čím jsou užitečná

Zná svoji obec, co se v ní nachází, zná cestu domů

Zná pojmy zeměkoule, ČR, pozná naši vlajku, zná hlavní město, ...

Enviromentální výchova- co je správné a co ne – ochrana přírody a zvířat,
třídění odpadků, ...